

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«28» квітня 2023 року

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»**

для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня
бакалавра

Острог – 2023

Програма вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика». Укладачі д.е.н., проф. Кривицька О.Р., к.е.н., доц. Новоселецький О.М., ст. викладач Ковальчук В.М. - Острог: НаУОА, 2023.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій (Протокол № 10 від 06 квітня 2023 року).

Завідувач кафедри
економіко-математичного моделювання
та інформаційних технологій

Ольга КРИВИЦЬКА

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 28 квітня 2023 року).

Відповідальний секретар приймальної комісії

Юлія ХАРЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» на основі НРК 5 та осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план для здобуття освітнього ступеня бакалавра.

Результати вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія»

https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisiy

Вступне випробування проводиться шляхом тестування з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle з таких дисциплін як: «Моделювання економіки», «Економічна кібернетика» та «Системи прийняття рішень».

III. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Об'єкт, предмет, методи та основні завдання кібернетики.
2. Об'єкт, предмет, мета та завдання економічної кібернетики, її місце в загальному комплексі економічних наук.
3. Види, форми подання інформації, основні властивості.
4. Класифікація, особливості та структура економічної інформації.
5. Класифікація та властивості систем.
6. Форми опису системи (вербальна, функціональна, формальна).
7. Загальні та специфічні властивості соціально-економічних систем.
8. Основні властивості кібернетичних систем.
9. Основні властивості організаційних систем.
10. Класифікація математичних моделей.
11. Основні етапи економіко-математичного моделювання.
12. Прогнозування як одна з функцій управління.
13. Ризик, невизначеність та конфліктність розвитку соціально-економічних процесів.
14. Моделі поведінки споживачів.
15. Переваги споживача та його функція корисності.
16. Постановка задачі оптимального (раціонального) вибору споживача.
17. Моделі поведінки виробників.
18. Причинні взаємозв'язки між економічними величинами.
19. Макроекономічні показники: суть, види, методи обчислення.
20. Номінальний і реальний ВВП.
21. Економічний цикл та його фази.
22. Причини циклічних коливань.
23. Безробіття як економічне явище і його наслідки..

24. Інфляція: суть, показники, причини, види, наслідки.
25. Функції споживання і заощадження.
26. Суть та види інвестицій в економіці.
27. Сукупний попит та його характеристика.
28. Сукупна пропозиція та її характеристика.
29. Макроекономічна рівновага на різних відрізках сукупної пропозиції та її зміна.
30. Кейнсіанська теорія макроекономічної рівноваги.
31. Причини економічної нестабільності та механізм регулювання ринкової економіки.
32. Державний бюджет та його структура.
33. Бюджетний дефіцит, його причини, види та джерела покриття.
34. Державний борг, його види, причини виникнення та наслідки.
35. Боргова криза та шляхи її розв'язання.
36. Фіскальна політика держави та її вплив на національну економіку.
37. Попит на гроші та їх пропозиція.
38. Нерівномірність розподілу доходів: її причини, наслідки.
39. Бідність, її причини та показники.
40. Зовнішня торгівля.
41. Платіжний баланс та його розрахунки.
42. Економічне зростання, його показники, фактори та значення.
43. Задача прийняття управлінських рішень.
44. Етапи процесу прийняття рішень.
45. Колективи, які впливають на процес прийняття рішення.
46. Поняття колективного рішення.
47. Система підтримки прийняття колективних рішень.
48. Сутність інформаційної системи.
49. Система інформаційного забезпечення.
50. Поняття інформаційних технологій та їх класифікація.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бандоріна Л.М., Лозовська Л.І., Савчук Л.М. Моделювання економіки: навч. посібник. Дніпро: УДУНТ, 2022. 154 с.
2. Капустян В. О., Мажара Г.А., Фартушний І. Д. Моделювання економіки. Підручник. Київ КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022, 265 с.
3. Моделювання економіки: підручник / В.С. Григорків. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 360 с.
4. Клебанова Т.С. Математичні методи і моделі ринкової економіки/ Клебанова Т.С., Кизим М.О., Черняк О.І., Раєвська О.В. та ін Харків: ІНЖЕК, 2010. 456 с.
5. Оптимізація систем управління в умовах економічної глобалізації : монографія / за ред. д.е.н. Ю. Є. Петруні. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2018. 183 с.
6. Баранкевич М.М. Кібернетика в економіці: навчальний посібник. Львів: ТзОВ «ЛАВІС», 2012. 312 с.
7. Баранкевич М.М. Вступ до математичної економіки. Фундаментальні моделі : навч. посіб. / М.М. Баранкевич, В.Б. Антонів. Дрогобич, Коло, 2009. 348 с.
8. Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Савчук Р.В., Удачина К.О. Економічна кібернетика. Дніпро: УДУНТ, 2022. 152 с.
9. Зацеркляний М .М ., Мельников О.Ф. Основи економічної кібернетики: Навч. посібник. - Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2008. - 392 с.

10. Кадієвський В.А. Економічна кібернетика: вектори змін : монографія. Київ : НУБІП України, 2017. - 193 с.
11. Овчиннікова О.Р. Економічна кібернетика : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2021. - 343 с.
12. Аналітична економіка. Макроекономіка і мікроекономіка. Книга 1. Вступ до макроекономіки.: Степан Панчишин, Петро Островерх, Ірина Грабінська. К.: Апріорі, 2020. 648 с.
13. Гронтовська Г. Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: навч. посіб. - К. ЦУЛ 2019 . 400 с.
14. Івашина О.Ф. Макроекономіка: навчальний посібник для самостійної роботи і контролю знань / О.Ф. Івашина, Р.Ю. Олексієнко, С.Ю. Івашина.— Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2014. 100 с.
15. Корсікова, Н.М. Макроекономіка: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ. - Львів : Магнолія-2006, 2019. 240 с.
16. Макаренко М.І., Макроекономіка. Навчальний посібник, Центр учбової літератури, 2017, 216с.
17. Макроекономіка : базовий курс: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2016. 254с.
18. Макроекономіка: практикум / Яцишина І. В., Буторіна В. Б.; М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Екон. ф-т, Каф. туризму та екон. теорії. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І., 2014. 119 с.
19. Демиденко М.А. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. Нац. гірн. ун-т. Д. 2016. 104 с.
20. Коряшкіна Л.С. Моделі й методи прийняття рішень: навч. посібник.— Д. : НГУ, 2014. 300с.
21. Нестеренко О.В. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень: навч. посібн. Київ: Національна академія управління. 2016. 188 с.
22. Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: Навч. посібник. К.: Атіка, 2008. 240 с.
23. Бідюк П.І., Тимошук О.Л., Коваленко А.Є., Коршевніук Л.О. Системи і методи підтримки прийняття рішень: Навчальний посібник. Київ: КПП Ім. Ігоря Сікорського, 2020. 259 с.
24. Системи підтримки прийняття рішень: Навч. посіб. Для самост. вивч. дисц.. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. 265 с.
25. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2009. 614 с.
26. Черняк О.І. Моделі та технології прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник. Київ: Вид-во ТОВ "Видавничий дім "Професіонал", 2010. 350с.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Вступне випробування для вступників освітнього ступеня бакалавр на основі НРК 5 та осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план для здобуття освітнього ступеня бакалавр проводиться у формі тестування з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle.

Бал фахового вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за вирішення 50 тестових завдань.

Загальна оцінка за виконання вступного випробування виставляється системою Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

**Переведення балів за виконання завдань вступного випробування, обрахованого за
12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів**

1	100	5	130	9	170
1,1	100	5,1	131	9,1	171
1,2	100	5,2	132	9,2	172
1,3	100	5,3	133	9,3	173
1,4	100	5,4	134	9,4	174
1,5	100	5,5	135	9,5	175
1,6	100	5,6	136	9,6	176
1,7	100	5,7	137	9,7	177
1,8	100	5,8	138	9,8	178
1,9	100	5,9	139	9,9	179
2	100	6	140	10	180
2,1	101	6,1	141	10,1	181
2,2	102	6,2	142	10,2	182
2,3	103	6,3	143	10,3	183
2,4	104	6,4	144	10,4	184
2,5	105	6,5	145	10,5	185
2,6	106	6,6	146	10,6	186
2,7	107	6,7	147	10,7	187
2,8	108	6,8	148	10,8	188
2,9	109	6,9	149	10,9	189
3	110	7	150	11	190
3,1	111	7,1	151	11,1	191
3,2	112	7,2	152	11,2	192
3,3	113	7,3	153	11,3	193
3,4	114	7,4	154	11,4	194
3,5	115	7,5	155	11,5	195
3,6	116	7,6	156	11,6	196
3,7	117	7,7	157	11,7	197
3,8	118	7,8	158	11,8	198

3,9	119	7,9	159	11,9	199
4	120	8	160	12	200
4,1	121	8,1	161		
4,2	122	8,2	162		
4,3	123	8,3	163		
4,4	124	8,4	164		
4,5	125	8,5	165		
4,6	126	8,6	166		
4,7	127	8,7	167		
4,8	128	8,8	168		
4,9	129	8,9	169		

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань фахового вступного випробування складає 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання.

Якщо результат складання фахового вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

V. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.